

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci žalobce **Mgr. M. A., MBA**, bytem V. 679/11, P., zastoupeného Mgr. Petrem Galiou, advokátem se sídlem Sovova 709/5, Litoměřice, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2015, č. j. KUOK 47069/2015, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu Šumperk, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 3. 2015, č. j. MUSP 25002/2015, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 20. 11. 2014 v 15:31 hod. v obci Bušín na silnici č. I/11 ve směru od obce Olšany do obce Červená Voda, řídil vozidlo tov. zn. Š. S., reg. zn. X, kdy mu byla měřicím záznamovým zařízením MicroDigiCam LTI

naměřena rychlost 74 km/h, tj. při zvážení možné odchylky měřicího zařízení 71 km/h, tudíž překročil dovolenou rychlost jízdy v obci o 21 km/h, čímž porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 25. 5. 2015, č. j. KUOK 47069/2015 snížil žalobci uloženou pokutu z částky 4.000 Kč na částku 2.800 Kč, ve zbytku rozhodnutí potvrdil.

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Namítal, že správní orgán I. stupně porušil jeho právo na spravedlivý proces tím, že projednal věc v nepřítomnosti žalobce, ač se tento řádně a včas omluvil. Žalobce zaslal dne 2. 3. 2015 správnímu orgánu I. stupně omluvu z jednání nařízeného na den 9. 3. 2015, odůvodněnou velice důležitou pracovní záležitostí, a sice jednáním s Českou obchodní inspekcí, které nebylo jednáním prvním, když v téže věci za společnost M. – T. T., a.s. vystupoval vždy žalobce, jakožto člen představenstva, který byl jako jediný kompetentní řešit tuto záležitost, a jehož osobní účast byla Českou obchodní inspekcí přímo vymíněna. Dále žalobce uvedl, že ostatní členové představenstva byli v uvedeném termínu na dovolené a proto se nemohli jednání zúčastnit. Správní orgán I. stupně přesto vydal překvapivé rozhodnutí, kdy omluvu žalobce bezdůvodně neakceptoval a spekulativně ji označil za účelovou. Přitom dle názoru žalobce s ohledem na skutečnost, kdy mělo ke spáchání přestupku dojít, nehrozilo žádné riziko prodlení, pokud by bylo omluvě vyhověno a jednání bylo na krátkou lhůtu odročeno (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 654/03 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 32 Cdo 1019/2009). Dle názoru žalobce žalovaný chybně posoudil správnost postupu správního orgánu I. stupně, kdy vzhledem k existenci řádné omluvy z ústního jednání žalobce, měl žalovaný věc vrátit správnímu orgánu I. stupně se závazným právním názorem nařídit nové ústní jednání.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Uvedl, že posouzení náležité omluvy nebo důležitého důvodu bránícího účasti u jednání spadá mezi oprávnění svěřené správnímu orgánu na základě § 74 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Dle žalovaného nesplnil žalobce podmínky pro uznání omluvy, když neprokázal důvod omluvy. Z písemností, které žalobce přiložil ke své omluvě, není patrné, že byl předvolán k jinému správnímu orgánu, neboť z nich plyne pouze to, že dne 9. 3. 2015 mají být zástupcům České obchodní inspekce v sídle společnosti předány požadované doklady. Společnost M. – T. T., a.s. má tříčlenné představenstvo z čehož je zřejmé, že požadované doklady může zástupcům České obchodní inspekce předat kterýkoliv z členů. Žalobci tedy nic nebránilo se ústního jednání zúčastnit.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 19. 2. 2015 bylo žalobci správním orgánem I. stupně doručeno předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 9. 3. 2015. Dne 3. 3. 2015 byla správnímu orgánu I. stupně doručena omluva žalobce z nařízeného ústního jednání. Jako důvod omluvy žalobce uvedl, že je v termínu nařízeného ústního jednání předvolán na jednání k jinému správnímu orgánu, což doložil kopií úředního záznamu České obchodní inspekce, inspektorát Středočeský kraj a Hl. m. Praha ze dne 9. 2. 2015, z něhož vyplývá, že kontrolovanou osobou je společnost M.-T. T., a.s. a žalobce je členem

představenstva této společnosti, přičemž v závěru úředního záznamu je uvedeno, že dne 9. 3. 2015 proběhne v sídle společnosti došetření, u kterého má společnost předložit specifikovanou technickou dokumentaci. Z podacího razítka na obálce, ve které byla omluva správnímu orgánu I. stupně zaslána, vyplývá, že žalobce omluvu odesílal dne 2. 3. 2015.

Dne 9. 3. 2015 projednal správní orgán I. stupně věc bez přítomnosti žalobce.

Rozhodnutím ze dne 18. 3. 2015 správní orgán I. stupně uznal žalobce vinným z předmětného přestupku. Došlou omluvu žalobce hodnotil správní orgán I. stupně jako nikoli řádnou. Uvedl, že pracovní záležitosti žalobce nemohou mít přednost před projednáním přestupku, přičemž z výpisu z obchodního rejstříku vyplývá, že žalobce není jediným členem představenstva společnosti M.-T. T., a.s., tudíž předat doklady České obchodní inspekci mohl i jiný člen představenstva, případně jiná osoba pověřená osoba. Správní orgán I. stupně tak omluvu žalobce zhodnotil jako účelovou, mající za snahu řízení co nejvíce protáhnout.

V odvolání proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce uvedl, že shledává nedůvodným dovozovat z neúčasti na jediném nařízeném ústním jednání v přestupkové věci, že se přestupkovému řízení vyhýbá. Dále uvedl, že se řádně a včas omluvil z termínu nařízeného ústního jednání, protože termín byl v kolizi s jednáním před jiným správním úřadem. Žalobce uvedl, že ostatní členové statutárního orgánu byli v této době na dlouhodobě plánované dovolené, a proto byl pro výkon své funkce nezastupitelným. Pokud by se neúčastnil nařízeného jednání, vystavil by společnost pokutám a sankcím.

Dne 25. 5. 2015 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí. Uvedl, že omluva žalobce z nařízeného ústního jednání dne 9. 3. 2015 nebyla učiněna včas, neboť ji žalobce nezaslal správnímu orgánu I. stupně bezodkladně poté, co mu bylo doručeno předvolání, když o povinnosti předložit doklady České obchodní inspekci věděl již od 9. 2. 2015. Z předmětného úředního záznamu dle žalovaného vyplývá, že kontrole byl sice přítomen žalobce, ale nebyl kontrolovanou osobou, přičemž kontrolní opatření nestanoví, že by předložení dokladů musel provést osobně žalobce nebo že by při tomto úkonu byla nezbytná jeho osobní účast. Jako zcela nepodstatnou zhodnotil v napadeném rozhodnutí skutečnost, že ostatní členové představenstva měli v době prováděné kontroly dlouhodobě plánovanou dovolenou. Žalovaný tedy zhodnotil omluvu jako nenáležitou.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez nařízení jednání.

Žalobce považuje za nejzávažnější porušení jeho procesních práv skutečnost, že ve věci bylo jednáno v jeho nepřítomnosti. Krajský soud se tudíž zabýval otázkou, zda správní orgány správně posoudily omluvu žalobce z jednání nařízeného na den 9. 3. 2015 jako nikoli včasnou a nikoli řádnou.

Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích koná o přestupku správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc

projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32: „*zákon nestanoví přesné ustanovení toho, jak by měla náležitá omluva vypadat. Posouzení náležitosti omluvy nebo důležitosti důvodu bránícího účasti u jednání spadá do diskrečního oprávnění svěřeného správnímu orgánu ustanovením § 74 zákona o přestupcích*“.

Pojem „náležitá omluva“ byl proto již v judikatuře soudů rozhodujících ve správním soudnictví opakovaně vykládán. S odkazem na dřívější judikaturu shrnul podmínky náležité omluvy Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013 – 23, takto: „*Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.*“

Žalovaný předně dospěl k závěru, že omluva žalobce z jednání nařízeného na den 9. 3. 2015, doručená správnímu orgánu I. stupně dne 3. 3. 2015, nebyla včasná. Krajský soud se však s tímto názorem neztotožňuje.

K bezodkladnosti omluvy jako součásti požadavků na náležitou omluvu lze podpůrně poukázat na § 59 s. ř. in fine, kde se v souvislosti s omluvou z osobní účasti při úkonu správního orgánu výslovně hovoří o povinnosti se bezodkladně omluvit. Vzhledem k obdobné funkci omluvy ve smyslu § 59 správního řádu a omluvy ve smyslu § 74 zákona o přestupcích dopadají na omluvu shodné požadavky z hlediska její bezodkladnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 68/2015 – 27). Požadavek bezodkladnosti omluvy byl do zákona vtělen zejména proto, že nařízením jednání na určitý termín jsou pro tento den jednak blokovány kapacity správního orgánu, a dále má stanovení termínu ústního jednání dopad i na další osoby (např. v případě předvolání svědků). S ohledem na omezené kapacity správních orgánů a nutnost minimalizace zásahů do práv třetích osob je proto nevhodné, aby docházelo na poslední chvíli k přesunu termínu již nařízeného jednání.

V posuzované věci lze s žalovaným souhlasit sice v tom, že žalobce neodeslal omluvu z jednání bezprostředně poté, co mu bylo předvolání k jednání doručeno, tj. dne 19. 2. 2015, ačkoli již toho dne věděl o nařízeném šetření České obchodní inspekce ve společnosti, kde vykonává funkci člena představenstva, přesto však odeslání této omluvy dne 2. 3. 2015 neumožňuje dle názoru soudu hodnotit tuto omluvu jako nenáležitou z hlediska včasnosti, neboť omluva byla správnímu orgánu I. stupně doručena dne 3. 3. 2015, a tedy stále s dostatečným předstihem před provedením ústního jednání (6 dnů přede dnem nařízeného jednání). Správní orgán I. stupně měl tedy v případě, kdy by byla omluva řádně doložena, prostor

na tuto adekvátně reagovat, přičemž nelze pominout, že žádné další osoby k jednání nebyly předvolány. Posuzovaný případ tak nelze ztotožňovat s judikatorně popsanými situacemi, kdy je správnímu orgánu doručena omluva z jednání např. pouze den před jednáním, popř. toliko v řádu hodin před nařízeným jednáním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012-25).

Krajský soud se však ztotožňuje s žalovaným v tom, že správní orgán I. stupně nepochybil, když předmětnou omluvu hodnotil jako nikoli řádnou z hlediska prokázání jejích důvodů. Ačkoli totiž žalobce v omluvě tvrdil, že byl na stejný den, tj. na 9. 3. 2015, předvolán k jednání jiným správním úřadem, z úředního záznamu, který žalobce k omluvě připojil, taková skutečnost nevyplývá. Z předloženého úředního záznamu vyplývá pouze to, že dne 9. 3. 2015 mají být zástupců České obchodní inspekce v sídle společnosti M. – T. T., a.s. předány požadované doklady, nikoli, že by byl k uvedenému jednání předvolán žalobce. Nezbytnost osobní účasti žalobce u tohoto předání dokladů, popř. došetření věci ze strany České obchodní inspekce, tak z předloženého úředního záznamu dovodit nelze. Argumentaci správního orgánu I. stupně zastupitelností žalobce u předmětného jednání jiným členem představenstva, popř. jinou pověřenou osobou, tak nelze považovat za nijak spekulativní, jak dovozoval žalobce, nýbrž za rozumnou a zcela logickou.

Krajský soud dále uvádí, že mylná je i výtká žalobce, že správní orgán I. stupně rozhodl překvapivě, aniž tedy reagoval na doručенou omluvu. Nenáležitost omluvy totiž zakládá správnímu orgánu oprávnění bez dalšího postupovat podle § 74 odst. 1 věty druhé zákona o přestupcích a projednat věc v nepřítomnosti obviněného (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013 – 26). Jinými slovy správní orgán nemá při posuzování důvodnosti omluvy povinnost vyzývat účastníka k doplnění důvodů, pro které se účastník daného řízení omlouvá, neboť je především právě na omlouvajícím se účastníkovi řízení, aby zjistil náhled pověřené úřední osoby na řádnost jeho omluvy, tj. sám se zajímal o to, zda správní orgán omluvě vyhoví či nikoliv (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 68/2015 – 27). Žalobce se však v posuzované věci nepokusil kontaktovat správní orgán I. stupně, aby zjistil, zda bude jeho omluvě z nařízeného ústního jednání vyhověno a bez přiměřeného důvodu spoléhal, že se tak stane.

Podstatná je dále dle krajského soudu skutečnost, že žalobce nezhojil chybějící doložení důvodnosti své omluvy ani následně, tj. v rámci odvolání, ačkoli již byl seznámen s argumenty správního orgánu I. stupně, proč nebyla jeho omluva jako náležitá posouzena. Namísto toho, aby tak alespoň v odvolacím řízení doložil vyjádření České obchodní inspekce, z něhož by vyplývalo, že uvedený správní orgán vyžadoval osobní účast žalobce na jednání dne 9. 3. 2015, argumentoval pobytem ostatních členů statutárního orgánu na dovolené, tj. zcela novým tvrzením, které však rovněž nedoložil.

Krajský soud má tudíž shodně s žalovaným za to, že správní orgán I. stupně nepochybil a nikterak nevybočil ze zákonných mezí, když za popsané situace projednal věc bez přítomnosti žalobce, neboť zaslanou omluvu hodnotil jako nenáležitou, tj. v rozporu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.

Na základě výše uvedeného krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když plně procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu v tomto soudním řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Olomouci dne 16. března 2017

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně